

ÖRNEFNAEFND

Ársskýrsla

2019
janúar – júní

ÖRNEFNAEFND

Laugavegi 13, 101 Reykjavík

Sími 525 4432 og 525 4433 · Netfang ornefnanefnd@hi.is

http://www.arnastofnun.is/page/arnastofnun_nafn_ornefnanefnd

Skipulag

Örnefnanefnd starfar á grundvelli laga um örnefni nr. 22/2015, sbr. og lög um Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum nr. 40/2006, með síðari breytingum, lög um landmælingar og grunnkortagerð nr. 103/2006, með síðari breytingum og lög um skráningu og mat fasteigna nr. 6/2001, með síðari breytingum.

Örnefnanefnd er þannig skipuð:

Pórunn Sigurðardóttir formaður, án tilnefningar.

– Varamaður: *Haraldur Bernharðsson*.

Pórarinn Eldjárn varaformaður, tilnefndur af samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti.

Gunnar H. Kristinsson, tilnefndur af umhverfis- og auðlindaráðuneyti.

– Varamaður: *Danfríður Skarphéðinsdóttir*.

Jónína Hafsteinsdóttir, tilnefnd af Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum.

Margrét Jónsdóttir, tilnefnd af Íslenskri málnefnd.

– Varamaður: *Sigurður Konráðsson*.

Emily Lethbridge, rannsóknarlektor á nafnfræðisviði Árnastofnunar, og Aðalsteinn Hákonarson, verkefnisstjóri á sama stað, starfa með Örnefnanefnd og sitja fundi nefndarinnar. Aðalsteinn hefur skrifat fundargerðir.

Örnefnanefnd hefur aðsetur í húsakynnum nafnfræðisviðs Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum að Laugavegi 13 í Reykjavík.

Verkefni

Verkefni Örnefnanefndar eru skv. lögum þessi:

1. að veita rökstutt álit um örnefni vegna birtingar í opinberum örnefnagrunni hafi risið ágreiningur um það efni og honum verið skotið til nefndarinnar;
2. að úrskurða um nýtt eða breytt bæjarnafn, götunafn eða annað það nafn sem notað er til skráningar á staðfangi hafi risið ágreiningur um það efni og honum verið skotið til nefndarinnar;
3. að úrskurða um nöfn á skiltum opinberra aðila;
4. að veita umsögn um fyrirhugað nafn á nýjum þéttbýliskjarna eða hverfi innan sveitarfélags;
5. að veita umsögn um nafn sveitarfélags, sbr. 6. gr. laga um örnefni;
6. að veita umsögn um nafn á nýju náttúrufyrirbæri innan sveitarfélags;

7. að sinna öðrum verkefnum sem henni kunna að vera falin með lögum, reglugerðum eða ákvörðun ráðherra.

Örnefnanefnd er heimilt að taka upp mál að eigin frumkvæði.

Heimasíða

<https://www.arnastofnun.is/is/ornefnanefnd>

<https://www.ornefnanefnd.is> (vísar beint á svæði nefndarinnar á heimasíðu Árnastofnunar).

Á heimasíðu Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum má m.a. finna aðgang að lögum um örnefni nr. 22/2015, ársskýrslum Örnefnanefndar frá árinu 1998, meginjónarmiðum nefndarinnar um nöfn sveitarfélaga og skrám um nöfn á býlum sem tekin hafa verið upp eftir 1. ágúst 1998. Enn fremur er þar að finna leiðbeiningar nefndarinnar um nafngiftir býla, gatna, sveitarfélaga og náttúrufyrirbæra og reglugerð um störf Örnefnanefndar.

Fundir

Haldnir voru 3 formlegir fundir í Örnefnanefnd árið 2019, 15. febrúar, 27. mars og 26. júní.

Umsagnir, álit og úrskurðir

Fimm formleg erindi bárust Örnefnanefnd á árinu 2019 þar sem óskað var eftir umsögn eða álti nefndarinnar. Óskað var eftir umsögn nefndarinnar á fyrirhuguðum nöfnum á nýjum náttúrufyrirbærum í Hítardal (þetta er önnur umsögn en gerð var árið 2018). Einnig var óskað eftir umsögn um fyrirhuguð nöfn á tveimur nýjum lónum við Heinabergsjökul og Hoffellsjökul. Formlegt erindi barst frá sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar með beiðni um umsögn um nafnatillögu á nýju býli. Óskað var eftir umsögn um breytingartillögu á nafni sveitarfélags, Akureyrarkaupstaður breytist í Akureyrarbær.

Örnefnanefnd bárust nokkrar fyrirspurnir á árinu sem svarað var símleiðis eða með tölvupósti.

Annað

Leiðbeiningabæklingur

Leiðbeiningar um nafngiftir býla, gatna, sveitarfélaga og náttúrufyrirbæra hafa verið prentaðar í bæklingi sem sendur hefur verið til allra sveitarfélaga í landinu auk fleiri aðila sem koma að örnefnamálum. Leiðbeiningarnar eru einnig fáanlegar á heimasíðu Árnastofnunar.

Könnun um ný og breytt bæjarnöfn

Nafnfræðisvið Árnastofnunar sendi út könnun til sveitarfélaga í landinu síðla árs 2018 í samstarfi við Örnefnanefnd, þar sem beðið er um upplýsingar um ný og breytt bæjarnöfn frá gildistöku laga um örnefni 22/2015 í viðkomandi sveitarfélögum. Svör hafa nú borist frá um það bil 40 sveitarfélögum og vinnur nafnfræðisvið upplýsingar úr gögnunum.

Ensk örnefni á Íslandi

Nefndin hefur orðið þess áskynja að vinsælir ferðamannastaðir hafa fengið ensk nöfn sem sum hver virðast ætla að ná sterkri stöðu meðal ferðaþjónustunnar og erlendra kortaveitna og ógna þar með íslenskum örnefnum.

Nefndin ræddi þetta mál á fundum sínum og skrifaði greinargerð sem send var mennta- og menningarmálaráðherra. Mennta- og menningarmálaráðuneytið fól Örnefnanefnd með bréfi dags. 3. júní 2019 „að beina þeim tilmælum til sveitarfélaga að þau hafi frumkvæði við nafngiftir staða og sporni gegn því að óviðunandi nöfn festist í sessi“.

Örnefnanefnd hefur samið slík tilmæli og verða þau fljótlega send öllum sveitarfélögum í landinu.

Samstarf

Örnefnanefnd og nafnfræðisvið hafa verið í samstarfi við Þjóðskrá Íslands um staðföng og vandamál varðandi skráningar. Starfsmaður nefndarinnar, Aðalsteinn Hákonarson, fór á norrænan fund um staðföng sem haldinn var í Turku í Finnlandi í maí sl. ásamt starfsmanni ÞÍ.

Nefndin hefur einnig verið í samstarfi við Landmælingar Íslands um ýmis mál.

Reglugerðir

Reglugerð um störf Örnefnanefndar nr. 1040/2017 birtist í *Stjórnartíðindum* 14. nóvember 2017:

(<https://www.stjornartidindi.is/Advert.aspx?RecordID=d926029d-a684-4f96-85a8-bbf15ac28da3>). Hana er einnig að finna á heimasíðu Árnastofnunar.

Reglugerð um skráningu staðfanga hjá Þjóðskrá Íslands nr. 577/2017 tók gildi 12. júní sl., sjá <https://www.stjornartidindi.is/Advert.aspx?RecordID=aa51489dfb7e-4709-8da0-7782bbecc42b>.

Nafnfræðisvið Árnastofnunar

Starfsmenn sviðsins veita einstaklingum og sveitarfélögum ráðgjöf um örnefni, þ.m.t. bæjarnöfn.

Reykjavík, 28. júní 2019

Þórunn Sigurðardóttir

ÖRNEFNADEFND
Þórunn Sigurðardóttir, formaður